

Ixtisoslashtirilgan ta'lim muassasalari agentligi maktablariga QABUL IMTIHONI MATERIALLARI SPETSIFIKATSIYASI

MATEMATIKA

8-SINF

2024/2025-o'quv yili

Mazkur test spetsifikatsiyasining maqsadi ixtisoslashtirilgan ta'lim muassasalari agentligi tasarrufidagi maktablarga qabul jarayonida o'quvchining matematika fanidan bilim darajasini aniqlash, qabul imtihonida qo'llaniladigan test variantlari strukturasi va unga qo'yiladigan talablarni belgilashdan iborat.

● Matematika fani bo'yicha qabul imtihoni

Ixtisoslashtirilgan maktablarning 8-sinfiga o'quvchilarni qabul qilishda saralash imtihoni matematika fanidan test shaklida o'tkaziladi.

Matematika fani bo'yicha qabul imtihoni fan bo'yicha o'quvchilarning savodxonlik darajasini diagnostika qilishga mo'ljallangan topshiriqlardan iborat bo'ladi.

● Matematika fani bo'yicha qabul imtihoni materiallari qamrab olgan sohalar

Saralash imtihonining fizika fani bo'yicha test savollari umumta'lim maktablarning 1-7-sinf mavzularini qamrab olgan.

1. Sonlar va amallar
2. Algebra va funksiyalar
3. Geometriya va o'lchashlar
4. Statistika va ehtimollik

● Qabul imtihonida diagnostika qilinadigan o'quv va aqliy faoliyat ko'rsatkichlari

Diagnostika ishi o'quvchilarning matematika fani bo'yicha quyidagi o'quv va aqliy faoliyat ko'nikmalarini nazorat qiladi.

Faoliyat turi	O'quv va aqliy faoliyat ko'nikmalari darajasiga qo'yiladigan talablar
Qo'llash	Sonlar va kattaliklar, geometrik va o'lchashlar, ma'lumotlar bilan ishlashlarga oid qonun va qonuniyatlar, formulalarni misol va masalalarga qo'llaydi, berilgan topshiriqlarga mos usullarini tanlaydi va amaliyotda qo'llay oladi.
Mulohaza	Sonlar va kattaliklar, geometrik va o'lchashlar, ma'lumotlar bilan ishlashlarga oid muammo (masala)ni yechishda mantiqiy, kreativ fikrlash, matematik mushohada yuritish va ilmiy izlanish usullari: kuzatish, o'lchash, tajriba o'tkazish, analiz va sintez, induksiya va deduksiya, taqqoslash va analogiyalardan foydalaniladi.
Tahlil qilish	Matematikaga oid fikrni asoslash, isbotlash yoki o'zgaralar fikriga munosabat bildirish uchun mantiqan asosli va tushunarli dalillarni keltirish. Aqliy faoliyatga asoslangan mantiqiy fikrlash, taxmin qilish, xulosa chiqarish, dalillar keltirish, asoslash, xulosalash, asoslov va sabablar ustida fikrlash, Qo'llaniladigan ta'riflar, qoidalar, tushunchalar, algoritm va usullar, matematik yechimlar va xatolar ustida fikr yuritish. Yaxlit matematik tushunchani hosil qilish uchun matematik tushunchalarni birlashtirish yoki birini ikkinchisining ustiga qurish
Matematik modellashtirish	Matematik modellashtirish; o'quv va hayotiy muammolarni matematika tilida ifodalash, ularning matematik modelini qurish; muammoli vaziyatlar mohiyatini o'qib tushunish, tahlil qilish va unda keltirilgan muammoni aniqlash. Tabiat, jamiyatdagi hodisa va jarayonlarni tushuntirish va modellashtirish uchun turli matematik talqin usullaridan foydalanish.
Muammoni hal qilish	Matematikani qo'llab muammoni hal qilish; hayotiy muammo va amaliy matematik masalalarni yechish uchun o'rganilgan matematik tushunchalar, faktlar, g'oyalarni, qonuniyatlar, algoritmlar va metodlaridan foydalanish; muammo (masala)ni yechishda mantiqiy, kreativ fikrlash, matematik mushohada yuritish va ilmiy izlanish usullari: kuzatish, o'lchash, tajriba o'tkazish, analiz va sintez, induksiya va deduksiya, taqqoslash va analogiyalardan foydalanish

● **Algebra o'quv dasturi mazmunining bo'limlar hamda o'quv va aqliy faoliyat ko'nikmalari bo'yicha qamrab olinishi**

Mazmun sohasi bo'limi	Mazmun sohasi mavzusi bo'yicha egallangan ko'nikma	Qo'llash	Mulohaza	Tahlil
Algebraik tengliklar, formulalar	Qavslarni ochish qoidalarini qo'llay olish. Tenglamaning ildizini topa olish	1		
	Masalalarni tenglamalar yordamida yecha olish		1	1
Natural ko'rsatkichli daraja	Birhadni standart shaklda tasvirlay olishga doir topshiriqlarni yecha olish.	1		
Ko'phadlarni soddalashtirish	O'xshash hadlarni ixchamlay olish	1		
Qisqa ko'paytirish formulalari	Ikkihad va uchhadning kvadratini topa olish. Kvadratlar ayirmasi formulasini qo'llay olish		1	
	Ikkihadning kubi formulasini qo'llay olish. Kublar ayirmasi va yig'indisi formulasini qo'llay olish		1	1
Ko'phadni ko'paytuvchilarga ajratish	Umumiy ko'paytuvchini qavsdan chiqarishni qo'llay olish. Qisqa ko'paytirish formulalari tadbiq eta olish	1		
Algebraik kasrlar	Kasrlarni qisqartirish. Algebraik kasrlar ustida birgalikda bajariladigan amallarni bajara olish.		1	
Kombinatorikaning asosiy qoidasi	O'rin almashtirishlar, guruhlashlar qoidalarini masalalar yechishda qo'llay olish		1	1
	JAMI	4	5	3
Qo'shimcha	Sonning standart shakliga oid masalalarni yecha olish			
	Kvadrat tenglamalarning ildizini topa olish			

● **Geometriya o'quv dasturi mazmunining bo'limlar hamda o'quv va aqliy faoliyat ko'nikmalari bo'yicha qamrab olinishi**

Mazmun sohasi bo'limi	Mazmun sohasi mavzusi bo'yicha egallangan ko'nikma	Qo'llash	Mulohaza	Tahlil
Burchaklar	Qo'shni va vertikal burchaklar, ularning xossalari, burchak bissektrisasi xossasini qo'llay olish	1		
Parallel to'g'ri chiziqlar	Ikki parallel to'g'ri chiziqlar va kesuvchi hosil qilgan burchaklarga oid masalalarni yecha olish			1
Uchburchaklar	Uchburchaklar tenglik alomatlarini qo'llay olish		1	
	To'g'ri burchakli uchburchakning xossalarini qo'llay olish	1	1	
	Uchburchak tengsizligini qo'llay olish	1	1	
	Kesma o'rta perpendikularining xossasini qo'llay olish			1
	JAMI	3	3	2
Qo'shimcha	Murakkab figuralar yuzi va perimetriga oid masalalarni yecha olish			
	Aylana va doiraga oid masalalarni yecha olish			